

Nr 74.

Av herr **Frändén m. fl.**, om ökat anslag till bidrag till nyanläggning av landsvägar.

I årets statsverksproposition, sjätte huvudtiteln, punkt 13 föreslår Kungl. Maj:t riksdagen att till bidrag till nyanläggning av landsvägar för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 6 000 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen.

För vart och ett av budgetåren 1936/37—1938/39 har riksdagen anvisat till byggande av landsvägar ett anslag av 7 000 000 kronor. Kungl. Maj:t föreslår sålunda nu en sänkning med 1 000 000 kronor vid jämförelse med vad som under de tre nästföregående åren anvisats. Anledningen till minskningen av anslaget är främst att söka i det starkt ökade anslaget till bidrag till vägunderhållet på landet m. m. men jämväl på automobilskattemedlens ökade användning för olika ändamål.

Behovet av nyanläggning av landsvägar är synnerligen stort. I propositionen meddelas att enligt den av 1935 års vägsakkunniga föranstaltade undersökningen rörande behovet av nyanläggning av landsvägar skulle kostnaden härför med de tillägg, som därefter inträffade prisstegringar enligt väg- och vattenbyggnadsstyrelsens beräkningar påkalla, uppgå till 120 000 000 kronor. Utredningen visar, att kostnaden för erforderliga vägbyggnadsföretag av ifrågavarande slag uppgår till cirka 12 000 000 kronor årligen, av vilket belopp erforderligt statsbidrag enligt gällande bidragsregler skulle utgöra omkring 10 000 000 kronor. Med hänsyn till behovet av medel för andra vägändamål jämfört med tillgången på dylika medel har väg- och vattenbyggnadsstyrelsen ansett sig nu icke böra föreslå någon ökning av här ifrågavarande anslag och förordar alltså anvisande av ett reservationsanslag av 7 000 000 kronor.

Det befintliga stora behovet av allmänna vägar motiverar, även enligt vår mening, att anslaget bibehålles vid sitt förutvarande belopp 7 000 000 kronor. Härtill kommer att gällande fyraårsplan är upprättad med hänsyn till att nämnda belopp vore att påräkna för vart och ett av åren under fyraårsperioden 1937—1940. Vi yrka följaktligen i denna motion, att anslaget ifråga skall bestämmas till 7 000 000 kronor.

Ifråga om täckning av anslagets ökning med 1 000 000 kronor äro olika förslag tänkbara. I Kungl. Maj:ts förslag till automobilskattemedlens fördelning hemställas om anvisandet av 4 000 000 kronor för nästa budgetår till inköp av gatsten, därav 2 000 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedel. Då ifrågavarande anslag är avsett att motverka den vid stenindustrien

rådande arbetslösheten synas skäl tala för att endast 1 000 000 kronor av anslaget avräknas mot automobilskattemedel.

Under huvudtiteln avskrivning av nya kapitalinvesteringar beräknas anslag till bestridande av vissa kostnader för statlig lagerbehållning att avräknas mot automobilskattemedel. Anslaget som upptagits till 2 000 000 kronor avses att täcka utlägg för skatter vid import av bensin som upplagras. Då åtgärden tillhör gruppen krigsberedskapsåtgärder torde skäl tala för att anslaget utgår av andra statsinkomster än automobilskattemedel. Därmed skulle medel tillföras vägväsendet med motsvarande belopp.

Även torde principiella betänkligheter kunna anföras mot anvisandet med automobilskattemedel av ett anslag av 800 000 kr. för reparationsberedskap vid väg- och vattenbyggnadsväsendet vid krigstillfälle. Anslag för detta ändamål torde ligga i linje med redan utgående anslag för försvarsberedskap vid statens järnvägar och i likhet med sistnämnda anslag böra bestridas av vanliga skattemedel. Härigenom skulle lösgöras betydande belopp automobilskattemedel att användas för direkta vägändamål.

Det torde få ankomma på vederbörande utskott att närmare överväga och föreslå den ändring i automobilskattemedlens fördelning, som ett bifall till vårt yrkande kan föranleda.

Med hänvisning till det anförda hemställa vi,

att riksdagen måtte besluta att till bidrag till nyanläggning av landsvägar för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av kronor 7 000 000, att avräknas mot automobilskattemedel.

Stockholm den 21 januari 1939.

A. O. Frändén.

Gust. Björkman.

Leon. Hagström.